

C:\Users\Plazma\Desktop\Knhy pdf\Kuttner_Henry-Ted_se_nedivejte.pdb

PDB Name: Kuttner - Ted' se nedívejte

Creator ID: REAd

PDB Type: TEXT

Version: 0

Unique ID Seed: 0

Creation Date: 11.3.2007

Modification Date: 11.3.2007

Last Backup Date: 1.1.1970

Modification Number: 0

Henry Kuttner - Ted' se nedívejte
Ikarie 1996/08

Muž v hnědém obleku se prohlížel v zrcadle za barem. Zdálo se, že ho odraz zajímá víc než sklenička s pitím, kterou držel v rukou. Lymanovým pokusům o navázání hovoru věnoval jen letmou pozornost. To trvalo nějakých patnáct minut, pak zvedl skleničku a zhluboka se napil.

„Ted' se nedívejte,“ řekl Lyman.

Muž v hnědém zašilhal směrem k němu, pozvedl sklenici ještě výš a znovu upil. Kostičky ledu mu vklouzly do úst. Odložil prázdné sklo na červenohnědý pult a objednal si další drink. Nakonec zhluboka vydechl a podíval se na Lymana.

„Nedívejte se na co?“

„Jeden seděl hned vedle vás,“ prohlásil Lyman a zamrkal poněkud skelnýma očima. „Právě vyšel ven. Chcete říct, že jste ho neviděl?“

Muž v hnědém vysázel na pult peníze a podíval se znovu na Lymana: „Neviděl koho?“ zeptal se, a v hlase mu zněla směs nudy, nesouhlasu a váhavého zájmu.

„A co vám to tady asi posledních deset minut vykládám? Copak jste mě neposlouchal?“

„Jasně že jsem vás poslouchal. Tedy — no jasně. Říkal jste něco o vanách. O rádiích. O Orsonovi —“

„O Orsonovi ne. Byl to H. G. — Herbert George. To o Orsonovi byl jenom vtip. H. G. věděl — nebo měl podezření. Mě by zajímalo, jestli to u něj byla jenom intuice. Nemohl mít žádný důkaz — ale z ničeho nic přestal psát science fiction, nebo ne? Stejně bych se vsadil, že to věděl.“

„Věděl co?“

„No, o těch Mart'anech. Když mě nebudete poslouchat, tak to k ničemu nepovede. Ono to asi k ničemu nepovede ani tak. Celý vtip je v tom pořádně to rozjet — ale když máte důkaz. Přesvědčivý důkaz. Jenže zatím nikomu nedovolili nějaký důkaz získat. Vy jste přece reportér, nebo ne?“

Muž v hnědém uchopil sklenici do prstů a neochotně přikývl.

„Pak byste si to měl všechno zapisovat na kus složeného papíru. Chci, aby to věděl každý. Celý svět. Je to důležité. Strašlivě důležité. Všechno to vysvětluje. Můj život nebude v bezpečí, dokud tu informaci nepředám na správná místa a nepřiměju lidi, aby tomu uvěřili.“

„Proč nebude váš život v bezpečí?“

„Kvůli těm Mart'anům, chytráku. Patří jim svět.“

Muž v hnědém si povzdechl. „Jenže pak vlastní i mé noviny,“ namítl, „takže tam nemůžu uveřejnit nic, co se jim nelíbí.“

„To mě nikdy nenapadlo,“ zarazil se Lyman a upřel pohled do své sklenice, na jejímž dně splývaly dvě ledové kostky v jediné chladné bratrství. „Jenže oni nejsou všemocní. Určitě jsou zranitelní, proč by se jinak pořád ukrývali? Mají strach, že je objevíme. Kdyby měl svět přesvědčivý důkaz — podívejte, lidé vždycky věří tomu, co čtou v novinách. Nemohl byste —“

„Ha,“ prohlásil významně muž v hnědém.

Lyman smutně zabubnoval prsty na barovou desku a zabručel: „Musí přece existovat nějaká cesta. Možná, že kdybyste si dal ještě jednu...“

Muž v hnědém ochutnal svého collinse, což ho, jak se zdálo, poněkud stimulovalo. „Co to pořád máte s těmi Mart'any?“ podíval se na Lymana. „Co kdybyste začal od začátku a řekl mi to ještě jednou? Nebo si to nepamatujete?“

„Samozřejmě že si to pamatuju. Paměť se mi prakticky dokonale vrátila. Je to něco úplně nového. Velmi nového. Nikdy předtím jsem to nedokázal. Vzpomínám si dokonce i na svůj poslední rozhovor s Mart'any.“ Lyman obdařil muže v hnědém vítězoslavným pohledem.

„Kdy to bylo?“

„Dnes ráno.“

„Já si dokážu vzpomenout i na rozhovory, které jsem vedl minulý týden,“ odpověděl muž v hnědém klidně. „A co?“

„Vy mi nerozumíte. Oni nás vždycky přinutí zapomenout. Řeknou nám, co máme dělat, hned potom na ten rozhovor zapomeneme — myslím, že se tomu říká posthypnotický příkaz — ale jejich rozkazy vykonáme. Zůstane v nás to nutkání, i když si myslíme, že jednáme z vlastní vůle. Je to tak, patří jim svět, vážně, ale nikdo to neví, jenom já.“

„A jak jste na to přišel?“

„No, určitým způsobem mám propláchnutý mozek. Hrál jsem si tak trochu s ultrazvukovými čistícími prostředky a pokoušel jsem se udělat z toho něco, co by se mohlo chytit na trhu, abyste mi rozuměl. Celá ta hračka se mi trochu vymkla z ruky, abych tak řekl. Jednalo se o vysokofrekvenční vlny. Prošly tím a prošly i mnou. Měly být původně neslyšitelné, ale já je slyšel, nebo přesněji řečeno — já je viděl. Proto říkám, že mám propláchnutý mozek. A hned potom jsem začal vidět a slyšet Mart'any. Naladili se tak, aby dokázali efektivně působit na obyčejné mozky, ale ten můj už není obyčejný. Nedokážou mě ani zhypnotizovat. Mohou mi rozkazovat, ale já už je teď nemusím poslouchat. Doufám, že mě zatím nepodezřívají. Ale možná že ano. Spíš si myslím že ano.“

„Jak to můžete vědět?“

„Podle toho, jak se na mě dívají.“

„Jak se na vás dívají?“ zeptal se muž v hnědém obleku, sáhl do kapsy pro tužku, ale pak si to rozmyslel. Zvedl místo toho sklenici. „Takže? Jak vypadají?“

„Nejsem si úplně jistý. Vidím je, to ano, ale jen když jsou oblečení.“

„Jasně, samozřejmě,“ přikyvoval muž v hnědém trpělivě. „A jak vypadají, když jsou oblečení?“

„Skoro jako kdokoliv jiný. Oblečou se do — do lidských kůží. Ne, ne do pravých, jsou to napodobeniny. Jak vypadají neoblečení, nevím. Nikdy jsem žádného neviděl. Možná že pak jsou neviditelní i pro mě, nebo se možná maskují. Mravenci nebo sovy, krysy, netopýři nebo —“

„Nebo cokoliv,“ přikývl spěšně muž v hnědém.

„Díky. Nebo cokoliv, jasně. Ale když jsou oblečení jako lidi — jako ten, co před chvílí seděl vedle vás, když jsem vám říkal, abyste se nedíval —“

„Ten byl ale neviditelný, předpokládám.“

„Většinou jsou neviditelní pro každého. Ale jednou za čas, z nějakého důvodu, je můžete —“

„Počkejte,“ namítl muž v hnědém. „Mluvte trochu rozumně. Tak oni se nejdřív oblečou do lidské kůže a pak tady posedávají neviditelní?“

„Jenom občas. Lidské kůže jsou dokonalé napodobeniny. Nikdo ten rozdíl nepozná. Vždycky je prozradí to třetí oko. Když ho mají zavřené, vůbec by vás nenapadlo, že ho tam mají. Když ho chtějí otevřít, stanou se neviditelnými — pic a je to. Rychle. Když vidím někoho s třetím okem přesně uprostřed čela, vím, že je to Mart'an a k tomu neviditelný a tak předstírám že ho nevidím.

„Hm-m,“ ušklíbl se muž v hnědém, „potom podle toho, jak to vykládáte, bych klidně mohl být jedním z těch vašich viditelných Mart'anů.“

„On, doufám, že ne!“ Lyman na něj vrhl úzkostný pohled. „Přestože jsem opilý, myslím si, že nejste. Pozoroval jsem vás celý den a snažil jsem se ujistit, že nejste. Samozřejmě, je to riskantní, protože jsou ochotní udělat cokoliv, aby se člověk prozradil. Uvědomuju si to. Nemůžu věřit nikomu. Ale musím najít někoho, s kým si můžu promluvit a —“ Odmlčel se. Nastalo krátké ticho. „Můžu se plést,“ řekl Lyman nakonec. „Když se zavře třetí oko, nedokážu poznat, jestli tam je. Nevadilo by vám, kdybyste pro mě otevřel své třetí oko?“ Upřel rozostřený pohled na mužovo čelo.

„Odpusťte,“ prohlásil reportér, „ale někdy jindy. Kromě toho vás neznám. Takže vy byste chtěl, abych to rozmázl na titulní straně, předpokládám? Proč nezajdete za šéfredaktorem? Všechno, co napíšu, stejně musí přes jeho stůl a on to upravuje.“

„Chci své tajemství sdělit světu,“ trval Lyman tvrdohlavě na svém. „Otázka je, jak daleko se s tím dostanu? Jeden by čekal, že mě zabijou, sotva otevřu ústa a začnu vám to vykládat — jenže dokud tady jsou, já neřeknu ani slovo. Mám dojem, že nás stejně neberou moc vážně. Musí se to dít od začátku dějin a oni začínají být pomalu nepozorní. Fort se dostal dost daleko, než si to s ním vyřídili. Ale všimněte si, že nikdy nebyli tak nepozorní, aby Fortovi poskytli možnost zmocnit se nějakého skutečného důkazu, který by lidi přesvědčil.“

Muž v hnědém obleku si zamumlal sám pro sebe něco o ochraně zájmů lidstva článkem v rámečku. Pak se zeptal: „A co ještě ti Mart'ani dělají, když nevysedávají oblečení v barech?“

„To stále ještě zjišťuju,“ řekl Lyman. „Není jednoduché tomu porozumět. Řídí svět, to je jasné, ale proč?“ nakrčil čelo a v očekávání zíral na muže v hnědém. „Proč?“

„No jestli ho skutečně řídí, tak by nám měli vysvětlit spoustu věcí.“

„Přesně to mám na mysli. Z našeho pohledu v tom není žádná logika. Děláme nesmyslné věci, ale jen proto, že nám to oni říkají. Všechno, co děláme, téměř všechno, je přísně logické. Poeův Démon zvrácenosti — tomu byste mohl dát klidně další jméno — pan Mart'an. Psychologové vám zcela přesvědčivě vysvětlí, proč má vrah nutkání se přiznat, ale to nic nezmění na tom, že je jeho chování nelogické. Pokud mu to ovšem nenařídili Mart'ané.“

„Ani v hypnóze vás nikdo nedokáže přinutit k tomu, abyste udělal něco proti svým morálním zásadám,“ prohlásil muž v hnědém triumfálně.

Lyman nakrabatil čelo. „No, jiný člověk to nedokáže, ale Mart'ani ano. Předpokládám, že nad námi měli navrch už v době, kdy jsme měli obyčejné opičí mozky, a od té doby si ten náskok udržují. Stejně jako my se vyvíjejí a jsou o krok před námi. Jako ten špaček na zádech orla, který se vezl, dokud orel nedosáhl vrcholu svých možností. Špaček pak vystartoval a udělal výškový rekord. Dobyli svět, ale nikdo se o tom nedozvěděl. A od té doby mu vládnou.“

„Ale —“

„Vezměte si například domy. Nepohodlné záležitosti. Ošklivé, nevyhovující, špinavé, prostě všechno špatně. Ale když lidi jako Frank Lloyd Wright vyklouznou zpod vlivu Mart'anů alespoň na tak dlouho, aby měli čas navrhnout něco lepšího, podívejte se, jak na to reagují lidé. Nenávidí ho i s jeho myšlenkou. To jim dávají příkazy jejich Mart'anů.“

„Počkejte, proč by se měli Mart'ani starat o to, v jakých domech žijeme? To mi řekněte.“

Lyman se zamračil. „Nelíbí se mi ten skeptický tón, který se nám začíná míchat do hovoru,“ prohlásil.

„Jasně že se o to starají. O tom nepochybuje. Žijí v našich domech. Nestavíme pro sebe, ale podle příkazů stavíme pro ně, pro Mart'any, přesně tak, jak to chtějí oni. Oni se neobyčejně zajímají o všechno, co děláme. A čím je to nesmyslnější, tím víc je to zajímavé.“

Vezměte si války. Z lidského hlediska je válka naprosto nesmyslná. Nikdo válku doopravdy nechce. Ale přesto je máme každou chvíli. Z mart'anského pohledu je ovšem válka užitečná věc. Válka lidstvo popohání v technickém vývoji a snižuje počet obyvatel. Nese s sebou i další průvodní jevy. Třeba kolonizaci. Ale hlavně jde o technologie. Když v době míru někdo vymyslí, například tryskový motor, je výzkum a vývoj příliš drahý, než aby se tím někdo zabýval. V době války se něco takového ale vyvinout musí! Pak ho můžou Mart'ani využít, kdykoliv se jim zlíbí. Používají nás stejně jako používají nástroje nebo — nebo končetiny. A sám víte, že válku nikdy nikdo opravdu nevyhrál — jenom Mart'ani.“ Muž v hnědém se uchechtl. „Tak to zní celkem logicky,“ přikývl. „Musí to být docela příjemné, být Mart'an, co?“

„Proč ne. Až dosud se žádné rase nepodařilo úspěšně podrobit a ovládnout jinou rasu. Utlačovaný se může buď vzburit, nebo asimilovat. Když víte, že vám někdo vládne, pak je vládce zranitelný. Ale když to svět neví — a on to neví —

Vezměte si například rozhlas,“ pokračoval Lyman, jehož myšlenky už poněkud těkaly. „Neexistuje jediný rozumný důvod, proč by měl normální člověk poslouchat rádio. Ale Mart'ani nás nutí, abychom to dělali. Jim se to líbí. Nebo vany. Nikdo nepovažuje vany za obzvlášť pohodlnou věc — pro nás. Ale Mart'ani je mají rádi. Všechny ty nepraktické věci, které pořád používáme, přestože si uvědomujeme, že jsou nepraktické —“

„Například pásky do psacích strojů,“ řekl muž v hnědém, kterého ta myšlenka zaujala. „Ale ani Mart'an nemůže mít potěšení z toho, když mění pásku v psacím stroji.“

Jak se zdálo, považoval Lyman jeho slova za posměšek. Prohlásil, že ví o Mart'anech všechno, jediné, co nezná, je jejich psychologie.

„Nevím, proč se chovají tak, jak se chovají. Občas to vypadá nelogicky, ale já cítím, že mají dokonalý motiv pro všechno, co dělají. Dokud nezjistím, jaký je to motiv, nepohnu se z místa. Musím taky získat nějaký důkaz a pomoc. Do té doby se nesmím prozradit. Zatím se mi to daří. Dělám, co mi řeknou, takže mě nepodezřívají, a předstírám, že jsem zapomněl, co mi řekli, abych zapomněl.“

„Pak se nemusíte ničeho bát.“

Lyman jako by neslyšel. Znovu se vrátil k seznamu svých stížností.

„Když slyším, jak teče voda do vany, a slyším, jak se v ní šplouchá Mart'an, předstírám, že ho neslyším. Mám příliš krátkou postel a minulý týden jsem se pokusil objednat si delší, ale Mart'an, který v ní spí, mi řekl, abych to nedělal. Je to mrňous, jako většina z nich. Tedy, já si myslím, že jsou to většinou trpaslíci. To je jenom logický závěr, protože jsem je nikdy neviděl vysvěčené. A tak to jde pořád dokola. Mimochodem, jak se má váš Mart'an?“

„Můj Mart'an?“

„Koukněte, možná že mám trochu nakoupeno, ale moji logiku to nijak nepoškodilo. Pořád si ještě dokážu dát dvě a dvě dohromady. Buď o Mart'anech víte, nebo ne. Jestliže ano, pak je zbytečné, abyste na mě zkoušel to svoje „Co, můj Mart'an?“. Já vím, že máte Mart'ana. Váš Mart'an ví, že máte Mart'ana. Můj Mart'an to taky ví. Otázka zní — víte to taky vy? Pořádně se nad tím zamyslete,“ nabádal Lyman muž v hnědém úzkostlivě.

„Ne, já žádného Mart'ana nemám,“ odpověděl reportér a rychle se napil. Zuby mu zazvonily na okraji skleničky.

„Jste nervózní, jak vidím,“ poznamenal Lyman. „Samozřejmě že máte Mart'ana. Mám dokonce podezření, že o tom víte.“

„A co bych asi tak dělal s Mart'anem?“ odpověděl muž v hnědém obleku s úpornou tvrdohlavostí.

„Co byste s ním dělal? Dovedu si představit, že vlastnit Mart'ana je nezákonné. Kdyby vás s ním chytli, třeba by vás zavřeli do ohrady, dokud by si vás někdo nevyzvedl, nebo co já vím? Samozřejmě že máte Mart'ana. Já taky. Ten taky, ten taky a tamten jakbysmet — a barman zrovna tak.“ Lyman zahrnul jediným gestem rozřeseného prstu ostatní návštěvníky baru.

„Samozřejmě, že ano,“ souhlasil muž v hnědém. „Jenže ti všichni se zítra vracejí na Mars a vy pak můžete

navštívit dobrého doktora. Nejlepší uděláte, když si dáte ještě jednoho pan —“

Právě se obracel k barmanovi, když se k němu Lyman nahnul a s naléhavostí v hlase zašeptal:

„Ted' se nedívejte!“

Muž v hnědém se podíval na Lymanův bledý obličej, který se odrážel v zrcadle předními.

„Všechno je v pořádku,“ řekl. „Nikde žádný Mar —“

Lyman ho zuřivě kopl pod okrajem baru do nohy.

„Ticho. Právě jeden vešel.“

Pak zachytil pohled muže v hnědém a s nuceným nezájmem prohlásil: „— takže pak mi pochopitelně nezbylo nic jiného, než s té střechy slézt. Trvalo mi to po žebříku skoro deset minut, než jsem ho snesl dolů, ve chvíli, kdy jsem stál na poslední příčce, vytrhl se mi, přeběhl mi po obličej, odrazil se mi od hlavy a byli jsme tam, kde jsme začali — seděl na střeše a ječel, abych ho sundal dolů.“

„Cože?“ naklonil se k němu muž v hnědém s omluvitelnou zvědavostí.

„Můj kocour, samozřejmě. Co jste si myslel? No, na tom nezáleží, raději mi to neříkejte,“ Lymanův obličej byl obrácen k muži v hnědém, ale koutkem oka sledoval neviditelné dění na konci baru, v posledním boxu.

„Zajímalo by mě, proč přišel dovnitř,“ zabručel. „Nelíbí se mi to. Neznáte ho náhodou?“

„Koho bych —?“

„Ten Mart'an. Není to třeba ten váš? Ne, asi ne. Váš byl nejspíš ten, co před chvílí odešel. Že by šel podat hlášení a poslal sem tohohle? Jó, to by mohlo být. Už můžete mluvit, ale mluvejte tiše a přestaňte se tak kroutit. Nebo chcete, aby si všiml, že ho vidíme?“

„Já ho nevidím. Mě do toho netahejte. Vy a ti vaši Mart'ani si to klidně rozdejte mezi sebou. Jsem z vás celý nervózní. Stejně už musím jít,“ ale ani zdaleka a se neměl k tomu slézt se stoličky. Vrhla přes Lymanovo rameno občasné pohledy ke konci baru a tu a tam se pátravě zadíval svému společníkovi do tváře.

„Přestaňte na mě tak zírat,“ upozorňoval ho Lyman. „A přestaňte tak zírat na něj. Každý si bude myslet, že jste kočka!“

„Proč kočka? Proč by si měl někdo — myslet, že — copak vypadám jako kočka?“

„Mluvili jsme o kočkách, nebo ne? Kočky je vidí naprosto jasně. Myslím, že kočky je vidí i vysvlečené. Nemají je v lásce.“

„Kdo nemá v lásce koho?“

„Kterí nemají rádi které. Nemají se rádi navzájem. Kočky vidí Mart'any — psst! — ale předstírají, že je nevidí, a Mart'ané se z toho můžou zbláznit. Mám takovou teorii, že než přišli Mart'ani, vládly na světě kočky. To nic. Zapomeňte na kočky. Tohle může být mnohem vážnější, než si myslíte. Shodou okolností vím, že můj Mart'an si vzal na dnešní noc volno, a jsem si téměř jistý, že ten, co odešel před chvílí, byl ten váš. A všiml jste si, že ani jeden z hostů tady dnes nemá svého Mart'ana? Myslíte —“ jeho hlas přešel do šepotu, „myslíte, že by na nás mohli čekat venku?“

„Oh, bože,“ povzdechl si muž v hnědém. „V uličce plné koček, předpokládám.“

„Proč nenecháte těch nesmyslů s kočkami a nemluvíte alespoň chvíli vážně?“ zeptal se ho Lyman, pak se zarazil, zbledl a mírně se na stoličce zakýval. Rychle zvedl sklenici, aby zakryl svůj zmatek.

„Co se děje?“ zeptal se muž v hnědém.

„Nic.“ Lyman hlasitě polknul. „Nic. To jen že se na mě podíval. Tím svým — však víte.“

„Počkejte, pojd'me rovnou k věci. Takže, pokud tomu rozumím, ten Mart'an je oblečen do — je oblečen jako člověk?“

„Samozřejmě.“

„Ale je při tom neviditelný pro všechny oči, s výjimkou vašich.“

„Ano. On si právě teď nepřeje, aby ho někdo viděl. Kromě toho —“ Lyman se chytrácky odmlčel. Vrhla na muže v hnědém kradmý pohled a rychle sklopil oči ke své sklenici. „Kromě toho, víte, já si stejně myslím, že ho vidíte — alespoň trochu.“

Muž v hnědém zhruba na třicet vteřin umlkl a znehybněl. Seděl bez jediného pohybu, tak tiše, že nezacinkal ani led v jeho sklenici. Vypadalo to, jako by přestal dokonce i dýchat. Určitě za celou tu dobu ani jednou nemrkl.

„Proč si to myslíte?“ zeptal se, když oněch třicet vteřin uplynulo.

„Já — co jsem to říkal? Asi to nebylo důležité.“ Lyman najednou odložil svou skleničku. „Myslím, že už půjdu.“

„Ne, to tedy ne,“ řekl muž v hnědém a sevřel Lymanovi prsty kolem zápěstí. „Vraťte se. Sedněte si. Hned. Tak co vás to popadlo? Kam jste chtěl jít?“

Lyman ukázal neohrabaně hlavou do zadní části baru, čímž mohl mínit buď hudební skřín, nebo dveře s nápisem MUŽI.

„Necítím se dobře. Myslím, že už jsem toho vypil moc. Asi bych měl —“

„Máte pravdu. Ale měl bych strach vás tam pustit s tím vašim — neviditelným. Zůstanete tady, dokud neodejde.“

„Už odchází,“ prohlásil Lyman vzápětí. Očima sledoval neviditelný pohyb, něco, co směřovalo k hlavnímu vchodu. „Vidíte, už je pryč. Tak a teď mě pusťte, ano?“

Muž v hnědém se podíval do boxu vedle konce baru.

„Ne,“ zavrtěl hlavou. „Ještě neodešel. Zůstaňte na svém místě.“

Ted' byla řada na Lymanovi. Znehybněl a nějakou dobu byl svým způsobem v šoku. Led v jeho nápoji však cinkal naprosto zřetelně. Nakonec promluvil. Hlas měl tichý a mnohem střízlivější než předtím.

„Máte pravdu. Pořád tam je. Vy ho vidíte, že?“

Muž v hnědém se zeptal: „Sedí k nám zády?“

„Takže ho vidíte. Možná dokonce líp než já. Možná že je jich víc, než si myslím. Mohou být kdekoliv. Mohou sedět vedle vás, ať se hnete, kam se hnete a vy to nepoznáte, dokud —“ Zavrtěl slabě hlavou.

„Chtěl jsem získat jistotu,“ řekl spíš sám pro sebe. „Mohou vám dát rozkazy a přinutit vás zapomenout, ale stejně někde musí existovat hranice, za které vás nedokážou přinutit jít. Nemohou přinutit člověka, aby zradil sám sebe. Musí ho vést tak dlouho — dokud si nebudou naprosto jisti.“

Zvedl sklenici a zvrátil si ji do úst. Led sjel po skle a zastavil se mu u rtu, ale on ho tam rty podržel tak dlouho, dokud mu poslední kapky jantarově zlaté tekutiny nezmizely v ústech. Potom položil sklenici na pult a podíval se na muže v hnědém.

„No?“ prohlásil.

Hnědý muž vrhl pohled na konec baru.

„Pěkně se připozdívá,“ prohlásil. „Moc lidí už tady není. Počkáme.“

„Na co?“

Muž v hnědém se na chvíli podíval ke konci baru a rychle odvrátil oči.

„Musím vám něco ukázat. Nechci, aby to viděl ještě někdo jiný.“

Lyman prohlížel úzkou, zakouřenou místnost. Jak se tak rozhlížel, začal se poslední návštěvník sedící vedle nich u baru přehrabovat v kapse, hodil na desku nějaké drobné a vyšel ven.

Seděli mlčky. Barman na ně upíral pohled plný okázalého nezájmu. Nakonec se zvedl i párek v prvním boxu. Oba mladí vstali a zatímco se tiše hádali, vyšli z baru.

„Je tady ještě někdo?“ zeptal se muž v hnědém hlasem tak tichým, aby se nedonesl k barmanovi, který si opodál za barem utíral ruce do zástěry.

„Jenom —“ Lyman nedokončil, ale téměř neznatelně kývl hlavou ke konci baru. „Nedívá se. Skončíme to. Co mi chcete ukázat?“

Muž v hnědém obleku si sundal hodinky a otevřel jejich kovové pouzdro. Vyklouzly z něj dvě malé lesklé fotografie. Muž je pečlivě oddělil prstem.

„Rád bych si jenom ověřil jednu věc,“ řekl. „Za prvé — proč jste si vybral právě mě? Když jsme se dali do řeči, prohlásil jste, že jste mě celý den sledoval, abyste se ujistil. Nezapomněl jsem na to. A věděl jste, že jsem reportér. Co kdybyste mi teď řekl pravdu?“

Lyman si na židličky poposedl a zamračil se. „Byl to ten způsob, jak se díváte na věci,“ zamumlal. „V podzemce, dneska ráno — nikdy v životě jsem vás neviděl, ale hned jsem si všiml toho způsobu, jak se díváte na věci — na špatné věci, na věci, které tam nebyly, stejně jako to dělají kočky — a pak jste vždycky odvrátil pohled — tak mě napadlo, že možná taky vidíte Mart'any.“

„Pokračujte,“ pobídl ho muž v hnědém.

„Sledoval jsem vás. Celý den. Pořád jsem doufal, že jste — že jste někdo, s kým bych si mohl promluvit.“

Protože kdybych zjistil, že nejsem jediný, kdo je vidí, věděl bych, že zbývá nějaká naděje. Bylo to horší než samotka. Už je to tři roky, co je vidím. Tři roky. A podařilo se mi mou schopnost celou tu dobu utajit, dokonce i před nimi. A ani nevím, jak jsem to všechno dokázal vydržet a sám se nezabít.“

„Tři roky?“ řekl muž v hnědém a otrásl se.

„Pořád tady byla malá naděje. Věděl jsem, že mi nikdo neuvěří — rozhodně ne bez důkazů. Jenže jak by mohl člověk získat důkaz? Já si prostě pořád opakoval, že — že je třeba taky vidíte a když to dokážete vy, mohli by tady být ještě další — spousta dalších — dost na to, abychom se mohli spojit a vymyslet způsob, jak dokázat světu, že —“

Muž v hnědém pohnul prsty. Mlčky postrčil fotografie po mahagonovém povrchu barpultu. Lyman je nejistě zvedl.

„To je v měsíčním světle?“ zeptal se po chvíli. Byl to snímek krajiny pod vysokou temnou oblohou plnou bílých mračen. Stromy se proti temnému nebi rýsovaly jako světlé krajkové. Tráva byla bílá jako v měsíčním světle a stíny rozmazané.

„Ne, to není měsíční světlo,“ zavrtěl hlavou muž v hnědém obleku. „Je to infračervené záření. Jsem obyčejný amatér, ale v poslední době jsem dělal různé pokusy s infračerveným materiálem. A dostal jsem některé velmi zvláštní výsledky.“

Lyman upíral oči na obrázky.

„Vidíte, já bydlím nedaleko —“ mužův prst zaťukal na jistý docela obyčejný objekt, který bylo vidět na fotografii, „a tu a tam se mi proti tomu objevují různé legrační věci. Ale jen na infračerveném filmu. Teď už vím, že chlorofyl odráží tolik infračerveného světla, že se tráva a listí jeví jako bílé. Nebe vychází černé, jak vidíte. Jsou s tím ovšem určité potíže — tak například vyfotografujete strom proti oblakům a oboje se vám slije do jediné skvrny. Ale zato můžete fotografovat třeba i v oparu a zachytíte vzdálené objekty, které byste na obyčejný film nedostal. A občas, když zaostříte na něco takového —“ Poklepal znovu prstem na onen zcela běžný objekt, „objeví se vám na filmu velmi podivné věci. Jako tohle. Muž se třema očima.“

Lyman pozvedl fotografii blíže ke světlu. Mlčky zvedl z pultu i tu druhou a prohlédl si ji. Když je zase položil, usmíval se.

„Víte,“ řekl tichým hlasem, „profesor astrofyziky na jedné z nejdůležitějších univerzit měl minulý týden velmi zajímavý článek v nedělních Timesech. Myslím, že se jmenuje Spitzer. Tvrdil v něm, že kdyby byl na Marsu život a Mart'ani navštívili Zemi, nebyly bychom schopni to dokázat. Nikdo by prý totiž nevěřil těm několika lidem, kteří by je viděli. Rozhodně ne, pokud by se náhodou někomu nepodařilo omylem Mart'any vyfotografovat...“

Lyman upřel na muže v hnědém zamyšlený pohled.

„Dobrá,“ přikývl, „stalo se. Vy jste je vyfotografoval.“

Muž v hnědém přikývl. Sebral s pultu obě fotografie a vrátil je do úkrytu v pouzdře hodinek. „Já si myslel něco podobného. Jenže až do dnešního večera jsem si nebyl jistý. Nikdy jsem žádného neviděl — přímo — jako vy. Není ani tak moc důležité, čemu říkáte ultrazvukový výplach mozku, jako vědět, kde hledat. Jenže já je částečně vidával celý život, jako ostatně každý z nás. Je to ten náznak pohybu, který vždycky zachytíte jen koutkem oka a na okraji zorného pole. Něco, co tam téměř vidíte — ale když se tím směrem obrátíte, není tam nic. Tyhle fotografie mi ukázaly, jak na to. Není jednoduché naučit se to, ale jde to. Jsme přizpůsobeni tomu dívat se na každou věc zpřímá — tedy na tu věc, kterou si chceme prohlédnout — ať už je to, co je to. Možná že nás tím způsobem nasměrovali Mart'ani. Když zahlédneme pohyb na okraji zorného pole, nedokážeme většinou odolat tomu, abychom se tam podívali přímo. A je to pryč.“

„Takže je možné, že by je viděli — všichni?“

„Během těch několika dnů jsem se toho dost naučil,“ řekl muž v hnědém. „Myslím od chvíle, kdy jsem udělal ty fotografie. Musíte se vycvičit. Je to jako když se díváte na takové ty zvláštní složené obrazy, kde nevidíte nic, ale když se soustředíte, najdete je“. Je to maskování. Jen se musíte naučit jak je najít. Jinak bychom se na ně mohli dívat celý život a nevidět nic.“

„Ale fotoaparát to dokáže.“

„Ano, fotoaparát to dokáže. Přemýšlel jsem o tom, proč už je takhle někdo nevyfotografoval dávno.“

Jakmile je jednou uvidíte na fotografii — nemůžete si je s ničím splést — hlavně to třetí oko.“

„Infračervené filmy jsou poměrně nová věcička, nebo ne? A pak, skoro bych se vsadil, že je musíte zachytit na nějakém určitém pozadí — víte co myslím — nebo na filmu nebudou. Jako stromy proti mrakům. Je to velice těžké. Musel jste mít ten den přesně to správné osvětlení, jediné možné zaostření a závěrka se uzavřela na zlomek vteřiny přesně. Byl to takový malý zázrak. K takové shodě okolností nemuselo vůbec nikdy dojít. Ale... teď se nedívejte.“

Mlčeli. Zamračeně pozorovali zrcadlo. Oči pomalu sklouzli k otevřeným dveřím baru.

Pak nastalo dlouhé bezdeché ticho.

„Díval se přímo na nás,“ prohlásil Lyman velmi tichým hlasem. Díval se na nás tím... tím svým třetím okem!“

Muž v hnědém znovu znehybněl. Když se znovu pohnul, bylo to proto, aby zvedl sklenici a polkl zbytek nápoje.

„Myslím si, že zatím nemají podezření,“ řekl potom. „Celý vtip je v tom, že to musíme udržet pod pokličkou, dokud to opravdu pořádně nerozmázneme. Musí existovat nějaký způsob, jak to udělat — něco, co lidi opravdu přesvědčí.“

„Vždyť ten důkaz máme. Ty fotografie! Schopný fotograf by měl snadno pochopit, za jakých podmínek jste toho Mart'ana zachytil na film, a zopakovat je. Je to důkaz.“

„Důkazy mohou být někdy dvojsečné,“ řekl muž v hnědém. „Já hlavně doufám, že Mart'ané neradi zabíjejí — pokud opravdu nemusejí. Doufám, že by nikoho nezabili bez důkazu. Ale —“ významně poklepal na své hodinky.

„Ted' jsme dva,“ prohlásil Lyman. „Musíme držet pohromadě. Oba jsme porušili jejich základní pravidlo — teď se nedívejte —“

Barman byl na opačném konci místnosti a vypínal hudební automat. Muž v hnědém řekl: „Bude lepší, když nás zbytečně neuvidí spolu. Ale když se tady zítra znovu sejdem na panáka, řekněme v devět, nebude to nijak podezřelé — ani jim.“

„Napadlo mě —“ Lyman zaváhal. „Nemohl byste mi dát jednu z těch fotografií?“

„Proč?“

„No, kdyby měl jeden z nás nějakou — nehodu — zůstane aspoň jeden důkaz. Pořád ještě dost na to, aby přesvědčil ty správné lidi.“

Muž v hnědém zaváhal, pak krátce přikývl a znovu otevřel pouzdro hodinek. Podal Lymanovi jednu fotografii.

„Dobře ji schovejte,“ dodal zbytečně. „Je to důkaz. Uvidíme se zítra. Zatím buďte opatrný. Pamatujte si, že hrajeme na jistotu.“

Pevně si potřásli rukama a na jedinou nekonečnou vteřinu se jeden druhému s pevným rozhodnutím mlčky zadívali do očí. Pak se muž v hnědém náhle otočil a vyšel z baru.

Lyman zůstal sedět na svém místě. Mezi dvěma vráskami na čele se mu něco pohnulo a vzápětí se tam objevil vějířek řas. Pod ním se pomalu otevřelo třetí oko a upřelo se za odcházejícím mužem.

přeložil Jan Kantůrek